

Birinci Basamak Sağlık Hizmetlerinde Yenilikçi Yaklaşımlar: Öğrenen Sağlık Sistemleri

Innovative Approaches in Primary Health Care: Learning Health Systems

Erhan Şimşek¹, Ebru Uğraş²

Atf/Cite as: Şimşek E, Uğraş E. Birinci basamak sağlık hizmetlerinde yenilikçi yaklaşımlar: Öğrenen sağlık sistemleri. Türk Aile Hek Derg. 2024;28(3):110-111.

Sayın Editör,

Öğrenen sağlık sistemlerinin sağlık hizmetlerinde nasıl değer yaratabileceği konusundaki çalışmalarla dikkatinizi çekmek isteriz. Bu mektupta, öğrenen sağlık sistemlerinin tanımını ve birinci basamak sağlık hizmetleri açısından önemini ele alacağız.

Öğrenen sağlık sistemleri, sağlık hizmetlerinin sürekli olarak veri toplama, analiz etme ve bu verilerden öğrenme süreçlerine dayalı olarak iyileştirilmesini amaçlayan sistemlerdir. Bu sistemler, sağlık hizmetlerinin kalitesini artırmak, maliyetleri düşürmek ve hasta sonuçlarını iyileştirmek için tasarlanmıştır. Öğrenen sağlık sistemlerinin değer yaratma çerçevesi dört ana bileşenden oluşmaktadır: temel değerler, sütunlar ve hızlandırıcılar, süreçler ve sonuçlar. Bu bileşenler, sağlık sistemlerinin performansını optimize etmeyi ve daha büyük değer sunmayı amaçlamaktadır.^[1]

Öğrenen sağlık sistemlerinin araştırma ve sağlık sistemleri entegrasyonunu nasıl eyleme geçirebileceğini inceleyen bir çalışmada araştırmanın sağlık sistemlerine entegrasyonunu sağlayan uygulamalı bir çerçeve sunulmuştur. Bu çerçeve, sağlık sistemlerinin daha etkili ve verimli hale gelmesine yardımcı olmaktadır.^[2]

Birinci basamak sağlık hizmetleri açısından, öğrenen sağlık sistemlerinin uygulanması büyük önem taşımaktadır. Fisher ve arkadaşlarının çalışması, birinci basamak sağlık hizmetlerinde öğrenen sağlık sistemlerinin uygulanmasında karşılaşılan engelleri ve kolaylaştırıcıları analiz etmektedir. Bu çalışma, genel pratikte öğrenen sağlık sistemlerinin benimsenmesini hızlandırmak için pratik öneriler sunmaktadır.^[3] Birinci basamak sağlık hizmetlerinde, öğrenen sağlık sistemlerinin uygulanması, hastaların sağlık hizmetlerine erişimini ve hizmet kalitesini artırabilir. Ayrıca, bu sistemler, sağlık profesyonellerinin sürekli eğitim ve gelişim süreçlerine katkıda bulunarak, daha iyi hasta sonuçları elde edilmesini sağlayabilir.

Öğrenen sağlık sistemlerinin faydalarını değerlendiren ve doğrulayan bir çerçeve geliştirilmiş olup bu çerçeve, sağlık sistemlerinin daha kaliteli, güvenli ve yenilikçi olmasını sağlamaktadır.^[4] Öğrenen sağlık sistemlerinin birinci basamak sağlık hizmetlerinde uygulanması, sağlık hizmetlerinin daha güvenli ve etkili olmasını sağlayarak, hasta memnuniyetini artırabilir.

Telif hakkı © 2024 Türkiye Aile Hekimleri Uzmanlık Derneği.
Bu dergide yayımlanan bütün makaleler Creative Commons 4.0 Uluslararası Lisansı (CC-BY) ile lisanslanmıştır.
Copyright © 2024 Turkish Association of Family Physicians.
Licensed by Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY)

Received/Geliş: 23.08.2024

Accepted/Kabul: 16.09.2024

Publication date: 30.09.2024

Corresponding Author:

E. Şimşek

ORCID: 0000-0002-0473-7910

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi,

Tıp Fakültesi, Aile Hekimliği

Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye

✉ md.erhansmsk@gmail.com

E. Uğraş

ORCID: 0000-0002-5618-5265

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi,

Tıp Fakültesi, Aile Hekimliği

Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye

Birinci basamak sağlık hizmetlerinde öğrenen sağlık sistemlerinin mevcut durumunu ve gelecekteki potansiyelini inceleyen sistematik bir derlemede öğrenen sağlık sistemlerinin birinci basamak sağlık hizmetlerinde nasıl uygulanabileceğine dair kapsamlı bir bakış sunulmaktadır.^[5] Birinci basamak sağlık hizmetlerinde, öğrenen sağlık sistemlerinin uygulanması, sağlık hizmetlerinin daha erişilebilir ve sürdürülebilir olmasını sağlayabilir.

Son olarak, birinci basamak sağlık hizmetlerinde öğrenen sağlık sistemlerine geçiş sürecini inceleyen niteliksel bir vaka çalışması, sağlık sistemlerinin öğrenme ve gelişim süreçlerini nasıl daha etkili bir şekilde yönetebileceğini göstermektedir.^[6] Birinci basamak sağlık hizmetlerinde, öğrenen sağlık sistemlerinin uygulanması, sağlık profesyonellerinin iş yükünü azaltarak, daha verimli ve etkili bir sağlık hizmeti sunulmasını sağlayabilir.

Sonuç olarak, öğrenen sağlık sistemleri, birinci basamak sağlık hizmetlerinin kalitesini ve verimliliğini artırma potansiyeline sahiptir. Ancak, bu sistemlerin uygulanmasında çeşitli zorluklar ve engeller

bulunmaktadır. Bu zorlukların üstesinden gelmek için, sağlık sistemlerinin sürekli öğrenme ve gelişim süreçlerine dayalı olarak yapılandırılması gerektiği kanaatindeyiz.

KAYNAKÇA

1. Menear M, Blanchette MA, Demers-Payette O, Roy D. A framework for value-creating learning health systems. *Health Res Policy Syst.* 2019;17(1):79.
2. Reid RJ, Wodchis WP, Kuluski K, et al. Actioning the learning health system: An applied framework for integrating research into health systems. *SSM - Health Systems.* 2024;2:100010.
3. Fisher G, Saba M, Dammery G, et al. Barriers and facilitators to learning health systems in primary care: a framework analysis. *BMJ Health Care Inform.* 2024;31(1):e100946.
4. Welch LC, Brewer SK, Schleyer T, et al. Learning health system benefits: Development and initial validation of a framework. *Learn Health Syst.* 2024;8(1):e10380.
5. Nash DM, Bhimani Z, Rayner J, Zwarenstein M. Learning health systems in primary care: A systematic scoping review. *BMC Fam Pract.* 2021;22(1):126.
6. Dammery G, Ellis LA, Churruca K, et al. The journey to a learning health system in primary care: a qualitative case study utilising an embedded research approach. *BMC Primary Care.* 2023;24(1):22.